

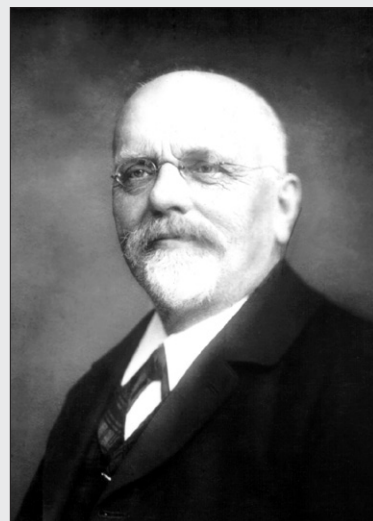

NAŠE KŘÍŽOVKA

V životě profesora Karla Preise, navzdory jeho vytíženosti vědeckou, pedagogickou, redakční, organizační i další prací, hrál důležitou úlohu – především v pozdějším věku – také jeho koníček (*tajenka*). Ve volných dnech se proto vydával do přírody, aby se věnoval své zálibě. Večer pak dle svědectví obvykle v některé venkovské restauraci za značné pozornosti hostů s přítelem hodnotili výsledky svého celodenního úsilí. Preis se předmětu svého zájmu věnoval se značným nasazením, důkladně a systematicky – náleží mu tak i jedno dílčí světové prvenství v tomto oboru.

Pomůcky: pilan, koa, Anas, akyn, kapsida, gas	Svazek obilí	Provoz se smýčkou	Ženské jméno (zdrob.)	Poschodí		Pomáhat	Nařídít	Automobily	Sokolský sjezd
Peřej					Mohamedův druh				
Román E. Zoly					První izraelský král				
Pcháč					Slovensky „jistě“ Tajenka				
Udělit trest									
	Svítilno	Otevřené účty Anglicky „vlak“						Živočich (kniž.)	Korýšovi
SPZ Litoměřic				Výrobek Neochotně					
Setina hektaru			Nová zpráva Příbuzná (zdrob.)						
Odborník v matematice									
Komická postava francouz. komedie							SPZ Mostu Dostatečné množství		
Štaškovo jméno						Zástup Pouzdro virové částice			
	Učitel	Kterákoli osoba Průsvítka							
Moučka z kurkumy				Anglicky „plyn“ Zvířecí noha				Druhé trávy	Srostlo-prstý pták
Chemická značka hliníku			Dokonalý Polní běh						
Nepadati									
Hmotnost obalu					Jiho-evropan				
Palivo					Slovensky „děva“				
Plemeno					Asijský lidový pěvec				

Tajenka z minulého čísla: FRANTIŠEK HERLES.

Sto let od úmrtí profesora Karla Preise

Jméno Karla Preise dnes možná velké části čtenářů nic neříká, s ohledem na význam této osobnosti by však bylo chybou je nepřipomenout. Předně je třeba na stránkách tohoto časopisu uvést, že to byl Karel Preis, který Listy cukrovarnické v roce 1882 založil, až do své smrti je redigoval a vlastním nákladem vydával (s podporou cukrovarnických organizací). Již v roce 1872 založil a redigoval dvojici cukrovarnických časopisů, Časopis cukrovarnický a Zeitschrift für Zuckerindustrie, které vycházely do roku 1875. V roce 1976 založil a redigoval také Listy chemické, které vycházejí i v současnosti, nyní jako Chemické listy.

Inicioval rovněž založení Výzkumné stanice cukrovarnické při pražské technice, na které působil jako profesor anorganické a analytické chemie. S Výzkumnou stanicí cukrovarnickou (řízenou cukrovarnickým spolkem) je spjata řada jmen významných vědeckých osobností (Andrlík, Stoklasa, Staněk, Dědek, Milbauer, Rambousek, Bartoš, Bubák, Uzel a další).

V roce 1891 byl Karel Preis spoluautorem kolektivní cukrovarnické expozice na Jubilejní zemské výstavě v Praze, část exponátů se pak stala základem cukrovarnické sbírky (Cukrovarnického muzea), kterou při české technice uspořádal.

Karel Preis se narodil před 170 lety v Praze.

Blaboslav Marek